

Program - Universellforum 29. november 2016

Sted: Høgskolen i Bergen, Campus Kronstad

08:30 Registrering og mingling

09:00 Innledning til dagens tema v/Kjetil Knarlag, Universell

Universell utforming av læringsmiljøet handler primært om å inkludere studenter med tilretteleggingsbehov i de ordinære løsningene på lærestedet. Det handler om å planlegge for mangfoldet i alt som tilbys av tjenester og arrangement i regi av institusjonen, slik at man reduserer behov for individuell tilrettelegging og ad-hoc løsninger. Det handler også om å redusere funksjonshemmende barrierer og se tilretteleggingsarbeid som et institusjonelt og delt ansvar.

Kjetil Knarlag gir en oversikt over universell utforming av læringsmiljøet.

09.20 **Utforming og tilrettelegging av studiet – undervisningssituasjonen**

Universell utforming av læring og undervisning handler ikke bare om undervisnings- og eksamenssituasjonen. Det er forbundet med alle arenaer for læring, og inkluderer også studiemateriell, fysiske læringsrom, og digitale midler og verktøy både som læringsplattform og interaksjonsverktøy som supplement i undervisning. Hvilke barrierer møter studenter med nedsatt funksjonsevne i undervisningssituasjonen? Hvordan kan man arbeide proaktivt – universelt - for å redusere behovet for individuell tilrettelegging?

Universell gir en kort introduksjon, etterfulgt av gruppeoppgaver og case-arbeid

10.30 **Pause**

10.45 **Forts. «undervisningssituasjonen» og tilretteleggerens rolle i implementering av UUL**

Universell utforming av læring involverer et skifte i veletablerte tradisjoner og roller for alle bidragsyttere i høyere utdanning, spesielt for de som i dag har et tilretteleggingsansvar. Hvordan vil tilretteleggerens nye rolle se ut? Hvordan kan tilretteleggeren tilby støtte og kunnskap til både studenter, faglærere og ledelse? Innledning v/Universell, gruppeoppgaver og diskusjon.

11.30 **Lunsj**

12.15 **Utforming og tilrettelegging av eksamen i det nye landskapet**

Betingelser for hva som er gode vurderingsmetoder er i endring, og eksamenssituasjonen endres parallelt med dette. Eller gjør den egentlig det? Arild Raaheim har gjennom flere bøker problematisert høyere utdannings manglende bevissthet rundt hva en ønsker å måle og oppnå med vurderingsmetodene som benyttes. Raaheim er kognitiv psykolog og professor i universitetspedagogikk ved Universitetet i Bergen, og gir her et innblikk i hva en bør tenke på når en skal utforme alt fra læringsutbyttebeskrivelser til vurderingsmetoder.

Studentenes behov for tilrettelegging på eksamen påvirkes i stor grad av eksamensmetode, krav fra omgivelsene, kontekst og personlige egenskaper. Hvordan kan Raaheims idéer om nye vurderingsmetoder passe inn i konseptet universell utforming av læring? Hvordan kan nye vurderingsmetoder også inkludere studenter med tilretteleggingsbehov? Universell gir et kort skråblikk på eksamen og studenter med nedsatt funksjonsevne

Gruppeoppgaver og arbeid med caser

13.45 Pause

14.00 «How to implement UDL on campus and get Academic and administrative staff on board»

En ting er å ha kjennskap til fordeler med universell utforming av læring som strategi for inkludering. En annen ting er å endre arbeidsmetodikk, holdninger og samarbeid slik at dette gjenspeiles i praksis. Hvordan skal man gå frem for å gjøre et arbeidsområde som tidligere har vært et begrenset ansvar til noe som har interesse for alle på lærestedet? Meggie Verstichele og Karen Leyman arbeider som nasjonal koordinator for inkluderende læringsmiljø i organisasjonen SIHO i Belgia. De har i flere år arrangert kurs om universell utforming av læring for faglærere og tilretteleggere ved høyere utdanningsinstitusjoner og deler i dag sine erfaringer med oss. Presentasjonen er på engelsk.

14.40 Definerer av første steg og veien videre

Med bakgrunn i workshopens innlegg og diskusjoner tar vi i bruk fysiske og digitale virkemidler idet vi forsøker å definere første steg til hvordan vi kan implementere universell utforming av læring som strategi på lærestedet.

15.45 Workshop avsluttet